

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžk/46/2018
Identifikačné číslo spisu: 1017200997
Dátum vydania rozhodnutia: 05.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1017200997.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobkyne: M., právne zastúpená: JUDr. Miroslav Kučera, advokát, Krajinská 30, Bratislava, proti žalovanému: Krajský súd v Bratislave, Záhradnícka 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Spr. 7737/07-Sp zo dňa 17. decembra 2007, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/124/2017-469 zo dňa 6. februára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/124/2017-469 zo dňa 6. februára 2018 z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) napadnutým uznesením podľa § 98 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Spr. 7737/07-Sp zo dňa 17.12.2007, ako podanú oneskorene. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný, konajúci predsedníčkou krajského súdu, rozhodol o skončení štátnozamestnaneckého pomeru služobným úradom dňom 18.12.2007, podľa § 40 ods. 2 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (účinný do 21.10.2009, ďalej len „zákon č. 312/2001 Z. z.“).

2. Z obsahu administratívneho spisu krajský súd zistil, že napadnuté rozhodnutie žalovaného č. Spr. 7737/07-Sp zo dňa 17.12.2007 bolo žalobkyňi doručené dňa 18.12.2007 a žalobkyňa sa písomne vzdala svojho práva podať opravný prostriedok. Žalobu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podala na Okresný súd Bratislava I dňa 31.03.2008.

3. Okresný súd Bratislava I rozsudkom (druhým v poradí) č. k. 8C/68/2008-406 zo dňa 04.09.2014

návrh žalobkyne zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 05.05.2015 sp. zn. 14Co/49/2015 rozsudok súdu prvej inštancie v žalovanej časti o neplatnosť skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a s tým súvisiacich finančných nárokov, vyplatenia odchodného a odmeny potvrdil. Rozsudok v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 411,14 € z neoprávnene zrazenej mzdy zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2Cdo 1291/2015 zo dňa 20.12.2016 zrušil rozhodnutie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 14Co 49/2016 zo dňa 05.05.2015 vo výroku, ktorým rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 04.09.2014, č. k. 8C 68/2008-406 potvrdil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, v ktorom okresný súd vzhľadom na zaujatý právny názor dovolacím súdom, ktorým je viazaný, zachová postup podľa § 40 CSP (predtým § 104a ods. 1 OSP) a vec postúpi na ďalšie konanie Krajskému súdu v Bratislave ako súdu vecne príslušnému. V odôvodnení uznesenia Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že vzhľadom na predmet konania - určenie neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne na základe rozhodnutia predsedníčky Krajského súdu v Bratislave č. Spr. 7737/07-Sp zo dňa 17.12.2007 podľa ust. § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z., bol v zmysle § 249 a nasl. OSP v prvej inštancii vecne príslušný krajský súd (§ 246 ods. 1 OSP v znení zákona č. 757/2004 Z. z.).

5. Uznesením č. k. 8C/68/2008-457 zo dňa 06.06.2017, Okresný súd Bratislava I postúpil danú vec Krajskému súdu Bratislava, ako vecne a miestne príslušnému. Krajský súd po preštudovaní spisového materiálu zistil, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zo dňa 17.12.2007 bolo žalobkyni doručené 18.12.2007, žalobkyňa sa písomne vzdala svojho práva podať proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok. Dvojmesačná lehota na podanie žaloby uplynula 18.02.2008 v zmysle § 250b ods. 1 OSP, túto lehotu nemožno odpustiť. Nakoľko žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru podala na Okresný súd Bratislava I dňa 31.03.2008, krajský súd žalobu odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP.

6. Námietku žalobkyne, že podala v trojmesačnej lehote návrh na zrušenie rozhodnutia žalovaného v zmysle § 143 zákona č. 312/2001 Z. z., podľa stavu k 31.12.2009, a súd mal postúpiť spis správneho orgánu, aby opätovne rozhodol, považoval krajský súd za irelevantnú, nakoľko z citovaného ustanovenia § 143 ods. 1 vyplýva, že žalobkyňa, ak mala za to, že zistila mimoriadne závažné okolnosti, ktoré jej neboli známe bez jej viny v čase konania a nemohla ich uplatniť a ktoré by odôvodňovali podstatne priaznivejšie rozhodnutie v jej prospech, mala doručiť na správny orgán (nie na súd) návrh na preskúmanie právoplatného rozhodnutia správneho orgánu, v lehote do troch mesiacov. Táto lehota je nezávislá od lehoty podať správnu žalobu do dvoch mesiacov od doručenia právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy.

2.

7. Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa (kasačná sťažovateľka) v zákonom ustanovenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f/ SSP, v ktorej navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie krajského súdu a postúpil Krajskému súdu v Bratislave ako správneho orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie č. Spr. 7737/07-Sp zo dňa 17.12.2007 vydal.

8. Žalobkyňa v podanej kasačnej sťažnosti poukázala na to, že v dovolacom konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 2 Cdo 1291/2015 sa domáhala zrušenia rozsudkov vtedy prvostupňového aj odvolacieho súdu vydaných v predchádzajúcich konaniach a postúpenia veci podľa § 143 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z. orgánu, ktorý rozhodnutie vydal. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudky v napadnutej časti zrušil, vec vrátil Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie s tým, že tento postúpi vec na ďalšie konanie Krajskému súdu v Bratislave ako vecne príslušnému, pričom k návrhu na postúpenie veci podľa § 143 zákona č. 312/2001 Z. z. najvyšší súd nezaujal stanovisko.

9. Ďalej uviedla, že na pojednávaní pred Krajským súdom v Bratislave dňa 23.01.2018 navrhla, aby jej

žaloba bola posudzovaná podľa obsahu ako návrh na preskúmanie právoplatného rozhodnutia podľa § 143 zákona č. 312/2001 Z. z. a vec postúpená príslušnému správneému orgánu. Vzhľadom na to, že súd návrhu na postúpenie veci nevyhovel, došlo podľa žalobkyne k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, nakoľko jej odoprel možnosť rozhodovať o merite veci zákonným postupom upraveným v § 143 zákona č. 312/2001 Z. z. a domáhať sa tak svojich práv na ochranu pred svojvoľným prepúšťaním zo zamestnania.

3.

10. Žalovaný sa vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobkyne stotožnil s uznesením krajského súd a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol. Žalovaný mal za to, že dôvody, z ktorých považuje žalobkyňa napadnuté uznesenie správneho súdu za nesprávne, nemajú opodstatnenie v právnej argumentácii, na základe ktorej správny súd žalobu odmietol.

11. K tvrdeniu žalobkyne, že v dôsledku toho, že správny súd nevyhovel jej návrhu na postúpenie veci správneému orgánu, ktorý vydal rozhodnutie bolo porušené jej právo na spravodlivý proces, žalovaný uviedol, že správny súd napadnutým uznesením nerozhodoval o žiadnom návrhu žalobkyne na postúpenie veci, nakoľko otázka vecnej príslušnosti v danom štádiu súdneho konania už bola vyriešená zrušujúcim uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 1291/2015 zo dňa 20.12.2016, v ktorom dospel k záveru, že na konanie o správnej žalobe bol v zmysle ust. § 249 a nasl. OSP vecne príslušný krajský súd, a tak v intenciách uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola vec postúpená Krajskému súdu v Bratislave ako vecne a miestne príslušnému súdu.

12. Žalovaný považoval námietku žalobkyne, týkajúcu sa jej návrhu na postúpenie veci Krajskému súdu v Bratislave ako správneému orgánu za bezpredmetnú a účelovú, pretože sa ňou snaží iracionálne obhájiť včasnosť ňou uplatňovaných nárokov zo štátnozamestnaneckého pomeru. Podľa žalovaného zmeškanie lehoty ustanovenej pre podanie všeobecnej správnej žaloby na súd podľa ust. § 181 ods. 1 SSP žalobkyňa nedôvodne pripisuje zodpovednosti správneho súdu, namietajúc, že nepostúpil jej vec správneému orgánu.

4.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 <. SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti žalobcu (453 ods. 1 a ods. 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

14. Z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu kasačný súd zistil, že v nadväznosti na list Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 4093/2007-41 zo dňa 06.12.2007, ktorým dochádza k zníženiu plánovaného počtu zamestnaneckých miest na Krajskom súde v Bratislave vydala predsedníčka krajského súdu dňa 10.12.2007 rozhodnutie č. Spr. 7737/07-Sp o zrušení 18 štátnozamestnaneckých miest na Krajskom súde v Bratislave. Uvedeným rozhodnutím bolo zrušené i štátnozamestnanecké miesto žalobkyne vo funkcii hlavný referent, súdny tajomník. Na základe tohto rozhodnutia bol v zmysle § 40 ods. 2 písm. a/ zákona č. 312/2001 Z. z. skončený so žalobkyňou štátnozamestnanecký pomer dňom 18.12.2007. Rozhodnutie č. Spr. 7737/07-Sp zo dňa 17.12.2007 o skončení štátnozamestnaneckého pomeru bolo žalobkyňi doručené dňa 18.12.2007. Žalobkyňa sa v tento deň písomne vzdala svojho práva podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu žalovaného.

15. Dňa 31.03.2008 podala žalobkyňa žalobu na Okresnom súde Bratislava I, ktorou sa domáhala ochrany osobnosti spojenej s náhradou majetkovej ujmy a určenia neplatnosti skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. Na pojednávaní konanom na Okresnom súde Bratislava I vo veci sp. zn. 8C/68/2006 dňa 07.05.2010 súd pripustil zmenu (rozšírenie) návrhu. Okresný súd Bratislava I

rozsudkom č. k. 8C/68/2008-18 návrh zamietol. Na základe odvolania žalobkyne Krajský súd v Bratislave, rozsudkom č. k. 14Co/51/2011-219 zo dňa 22.11.2011, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

16. Okresný súd Bratislava I rozsudkom č. k. 8C/68/2008-406 zo dňa 04.09.2014 opätovne návrh žalobkyne zamietol. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 14Co/49/2015-423 zo dňa 05.05.2015 rozhodol tak, že 1/ rozsudok Okresného súdu Bratislava I v žalovanej časti o neplatnosť skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a s tým súvisiacich finančných nárokov, vyplatenia odchodného a odmeny potvrdil, 2/ rozsudok v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 411,14 € z neoprávnene zrazenej mzdy zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

17. Proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Uznesením sp. zn. 2Cdo 1291/2015 zo dňa 20.12.2016 Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14Co 49/2016 zo dňa 05.05.2015 vo výroku, ktorým rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 04.09.2014 č. k. 8C 68/2008-406 potvrdil a v tejto časti aj rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 04.09.2014 sp. zn. 8C 68/2008 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia najvyšší súd poukázal na § 2 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z. v znení platnom v čase skončenia štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne (18.12.2007), podľa ktorého právne vzťahy štátnych zamestnancov pri vykonávaní štátnej služby sú verejnoprávnymi vzťahmi štátnych zamestnancov k štátu. Konanie vo veciach štátnozamestnaneckého sa vzťahuje na veci týkajúce sa vzniku, zmeny a skončenia štátnozamestnaneckého pomeru a na uvedené konanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 125 ods. 2 zákona č. 312/2001 Z. z.). Podľa § 131 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe účinného od 1. novembra 2009, ktorý zrušil zákon č. 312/2001 Z. z., v konaní vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru začatom pred 1. novembrom 2009 sa postupuje podľa predpisov platných do 31. októbra 2009. Najvyšší súd Slovenskej republiky, vzhľadom na predmet konania, vyplývajúci zo žalobného návrhu dospel k záveru, na konanie o žalobe v zmysle § 249 a nasl. O.s.p. o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o skončení štátnozamestnaneckého pomeru bol v prvej inštancii vecne príslušný krajský súd. V závere odôvodnenia Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že okresný súd, vzhľadom na zaujatý právny názor dovolacím súdom, ktorým je viazaný (§ 450 C.s.p.), zachová postup podľa § 40 C.s.p. (predtým § 104a ods. 1 O.s.p.) a vec postúpi na ďalšie konanie Krajskému súdu v Bratislave.

18. Žaloba v predmetnej veci bola podaná na Okresnom súde Bratislava I dňa 31.03.2008, počas platnosti a účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý v piatej časti upravoval problematiku súdneho preskúmania rozhodnutí orgánov verejnej správy. Tento zákon bol v časti týkajúcej správneho súdnictva s účinnosťou od 01.07.2016 nahradený Správnym súdnym poriadkom. Podľa § 491 ods. 1 SSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 491 ods. 2 SSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

19. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalobkyne je uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/124/2017-469 zo dňa 06.02.2018 o odmietnutí žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Spr. 7737/07-Sp zo dňa 17.12.2007, ako podanej oneskorene podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní kasačnej sťažnosti žalobkyne zistil, že žalobkyňa v sťažnostných bodoch neuviedla žiadny z dôvodov podľa § 440 ods. 1 SSP, na základe ktorých považovala rozhodnutie krajského o odmietnutí žaloby ako podanej oneskorene podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP za porušenie zákona. Žalobkyňa podala kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f/ SSP, v zmysle ktorého krajský súd v konaní alebo rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym

procesným postupom znemožnil účastníkovi konania aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobkyňa mala za to, že krajský súd tým, že nevyhovela jej návrhu, aby bola žaloba posudzovaná ako návrh na preskúmanie právoplatného rozhodnutia podľa § 143 zákona č. 312/2001 Z. z. a vec postúpená príslušnému správnomu orgánu, porušil jej práva na spravodlivý proces, pretože jej odoprel možnosť rozhodovať o merite veci zákonným postupom upraveným v § 143 zákona č. 312/2001 Z. z.

21. Uvedenú námietku žalobkyne vyhodnotil kasačný súd ako nedôvodnú.

22. Podľa § 125 ods. 1 a 2 zákona č. 312/2001 Z. z. v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia žalovaného, konanie vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru (ďalej len „konanie“) sa vzťahuje na veci týkajúce vzniku, zmeny a skončenia štátnozamestnaneckého pomeru. Na konanie podľa odseku 1 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z., proti rozhodnutiu možno podať odvolanie.

24. Podľa § 140 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z., rozhodnutie, proti ktorému už nemožno podať odvolanie, je právoplatné.

25. Podľa § 143 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z., ak sa dodatočne zistia mimoriadne závažné okolnosti, ktoré neboli účastníkovi konania bez jeho viny v čase konania známe a nemohol ich uplatniť a ktoré odôvodňujú podstatne priaznivejšie rozhodnutie v jeho prospech, môže orgán, ktorý rozhodnutie vydal, na jeho návrh preskúmať právoplatné rozhodnutie a na základe toho právoplatné rozhodnutie zmeniť alebo zrušiť. Príslušný orgán, ktorý rozhodnutie zrušil, rozhodne vo veci samej.

26. Podľa § 143 ods. 3 zákona č. 312/2001 Z. z., návrh na zrušenie rozhodnutia podľa odseku 1 môže účastník konania podať do troch mesiacov odo dňa, keď sa dozvedel o okolnostiach odôvodňujúcich navrhovanú zmenu, najneskôr do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

27. Podľa § 144 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z., právoplatné rozhodnutia vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru podľa tohto zákona sú preskúmateľné súdom.

28. Podľa § 144 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z., žaloba na preskúmanie právoplatného rozhodnutia vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru sa musí podať do dvoch mesiacov odo dňa doručenia rozhodnutia odvolacieho orgánu.

29. Podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

30. Podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

31. Podľa § 181 ods. 1 SSP, fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

32. Podľa § 181 ods. 4 SSP zmeškanie lehoty podľa odsekov 1 až 3 nemožno odpustiť.

33. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

34. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

35. V prejednávanej veci je nesporné, že žalobkyňa po doručení rozhodnutia žalovaného č. Spr.

7737/07-Sp zo dňa 17.12.2007 o skončení štátnozamestnaneckého pomeru, sa dňa 18.12.2007 písomne vzdala svojho práva podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu žalovaného, v dôsledku čoho nadobudlo rozhodnutie žalovaného právoplatnosť.

36. Vzhľadom na skutočnosti, ktoré žalobkyňa dodatočne zistila a ktoré jej neboli v čase konania známe a nemohla ich uplatniť a ktoré odôvodňujú podstatne priaznivejšie rozhodnutie v jej prospech, nepostupovala v zmysle § 143 ods. 3 zákona č. 312/2001 Z. z. a nepodala návrh na preskúmanie rozhodnutia č. Spr. 7737/07-Sp zo dňa 17.12.2007 na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, v rámci tzv. obnovy konania, ale žalobou, doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 31.03.2008 sa domáhala určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Rozhodnutia o zamietnutí žaloby žalobkyne, vydané v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 8C/68/2008 a v odvolacom konaní na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 14Co/49/2016, boli zrušené, na základe podaného dovolania žalobkyne, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/1291/2015 zo dňa 20.12.2016. V zmysle právneho názoru dovolacieho súdu, ktorým bol okresný súd viazaný, bola vec postúpená na ďalšie konanie Krajskému súdu v Bratislave ako súdu vecne príslušnému na preskúmanie rozhodnutia žalovaného v správnom súdnictve.

37. Vzhľadom na právomoc súdu preskúmať zákonnosť správneho rozhodnutia vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru v zmysle § 144 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z. v správnom súdnictve, svoju vecnú a miestnu príslušnosť skúmal Krajský súd v Bratislave v zmysle § 97 SSP splnenie podmienok, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť. Krajský súd v odôvodnení napadnuté uznesenia správne uviedol, že v správnom súdnictve je podmienkou meritórneho prejednávania správnej žaloby skutočnosť, že táto je podaná v lehote do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Najvyšší súd poukazuje na ust. 144 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z. z., podľa ktorého žaloba na preskúmanie právoplatného rozhodnutia vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru sa musí podať do dvoch mesiacov odo dňa doručenia rozhodnutia odvolacieho orgánu, t.j. v rovnakej lehote ako ustanovuje § 181 ods. 1 Správneho súdneho poriadku (predtým § 250b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Z dôvodu nedodržania zákonom stanovenej lehoty na podanie žaloby krajský súd postupom podľa § 98 ods. 1 písm. d/ SSP žalobu odmietol, ako podanú oneskorene. Rozhodnutie krajského súdu považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za správne a v tejto súvislosti dodáva, že oneskorené podanie žaloby je negatívnou procesnou podmienkou, ktorá spočíva v tom, že márne uplynula lehota na podanie žaloby (§ 181 ods. 1 SSP). Nedostatok tejto podmienky nie je odstrániteľný, keďže odpustenie zmeškania lehoty na podanie žaloby nie je prípustné (§ 181 ods. 4 SSP).

38. Neuniklo pozornosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že v prejednávanej veci, okrem márneho uplynutia lehoty na podanie žaloby v správnom súdnictve, je predmetom prieskumu rozhodnutie žalovaného č. Spr. 7737/07-Sp zo dňa 17.12.2007, ako orgánu verejnej správy prvého stupňa. Z tohto dôvodu považoval kasačný súd za potrebné vyjadriť sa i k prípustnosti predmetnej správnej žaloby, konkrétne či je napadnuté rozhodnutie žalovaného spôsobilým predmetom súdneho prieskumu v zmysle § 7 SSP.

39. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

40. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

41. Podľa § 7 písm. a/ SSP, správne súdy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať

všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená.

42. Podľa čl. 46 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

43. Podľa § 18 ods. 1 SSP, ak správny súd zistí, že vec nepatrí do právomoci súdov, konanie zastaví; ak možno zistiť iný orgán, do ktorého právomoci vec patrí, správny súd mu vec po zastavení konania uznesením postúpi.

44. Správne súdnictvo je založené na subsidiarite vo vzťahu k orgánom verejnej správy, čo znamená, že pokiaľ je v danom administratívnom konaní priznané právo účastníka konania podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok, podmienkou prístupu na správny súd je vyčerpanie tohto opravného prostriedku. Spôsobilým predmetom konania je až rozhodnutie, ktoré je výsledkom odvolacieho konania. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje i na právny názor vyslovený v uznesení Najvyššieho Slovenskej republiky sp. zn. SŽ - o - KS 190/2003 zo dňa 01.05.2004 (45/2004 ZSP) „Svojich práv sa žalobou proti rozhodnutiu správneho orgánu nemôže domáhať ten, kto v správnom konaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvej inštancie nepodal odvolanie s výnimkou prípadov, keď v odvolacom správnom konaní na základe odvolania iného účastníka došlo k zmene alebo k zrušeniu prvostupňového správneho rozhodnutia na ujmu práv žalobcu“. Rovnaký právny názor zaujal vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 As 58/2003 i Najvyšší správny súd Českej republiky, v zmysle ktorého: „Ochranu verejných subjektívnych práv sa v správnom súdnictve možno domáhať až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, pokiaľ ich právna úprava pripúšťa (§ 5 SŘS, zákon č. 150/2002 Sb. Soudní řád správní, pozn. kasačného súdu). Svojich práv sa teda žalobou proti rozhodnutiu správneho orgánu nemôže domôcť ten, kto v správnom konaní proti rozhodnutiu správneho orgánu odvolanie nepodal, s výnimkou prípadov, keď rozhodnutie správneho orgánu bolo na ujmu práv žalobcu zmenené na základe opravného prostriedku iného. Taká žaloba je podľa 68 písm. a) SŘS neprípustná a súd ju z tohto dôvodu podľa § 46 ods. 1 písm. d) SŘS odmietne“.

45. Úlohou súdu v správnom súdnictve, pri uplatňovaní Správneho súdneho poriadku v spojení s čl. 46 ods. 2 poslednou vetou Ústavy Slovenskej republiky, je zisťovať, či rozhodnutie správneho orgánu, zákonnosť ktorého má byť predmetom súdneho preskúmania je vzhľadom na jeho obsah spôsobilé týkať sa základných práv a slobôd. Ak súd zistí, že tomu tak je, takéto rozhodnutie nesmie byť vylúčené zo súdneho preskúmania. O tento prípad sa však podľa názoru kasačného súdu v danej veci nejde, pretože rozhodnutím žalovaného o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne nebolo porušené právo žalobkyne na ochranu podľa čl. 36 písm. b/ Ústavy Slovenskej republiky, t. j. právo na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní.

46. V tejto súvislosti poukazuje kasačný súd na právny názor, ktorý zaujal Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 150/03 zo dňa 27. augusta 2003: „Ochrana proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania však podľa názoru ústavného súdu neznamená nemennosť takého zamestnaneckého alebo obdobného právneho pomeru a ani zákaz skončiť takýto pomer v súlade s ústavnými a zákonnými limitmi na takýto postup zamestnávateľa. Takéto garancie z obsahu tohto základného práva nemožno vyvodiť a tieto záruky by boli aj proti zmyslu tohto základného práva. Ochrana proti svojvoľnému prepusteniu zo zamestnania poskytujú všeobecné súdy a iné orgány právnej ochrany.“

47. Vzhľadom na uvedené vyhodnotil kasačný súd postup krajského súdu za správny. Kasačný súd sa nestotožnil s tvrdením žalobkyne, že krajský súd tým, že nevyhovel jej návrhu, aby bola žaloba posudzovaná ako návrh na preskúmanie právoplatného rozhodnutia podľa § 143 zákona č. 312/2001 Z. z. a vec postúpená príslušnému správneému orgánu, porušil jej práva na spravodlivý proces, pretože jej odoprel možnosť rozhodovať o merite veci zákonným postupom upraveným v § 143 zákona č.

312/2001 Z. z. a domáhať sa tak svojich práv na ochranu pred svojvoľným prepúšťaním zo zamestnania. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Spr. 7737/07-Sp zo dňa 17.12.2007 o skončení štátnozamestnaneckého pomeru žalobkyne patrí podľa § 144 zákona č. 312/2001 Z. z. v spojení s § 6 SSP do právomoci správneho súdu, v danom prípade vecne a miestne príslušného Krajského súdu v Bratislave a skutočnosť, že rozhodnutie žalovaného nepodlieha súdnemu prieskumu z dôvodu uvedeného v § 7 písm. a/ SSP (žalobkyňa pred právoplatnosťou rozhodnutia žalovaného nevyčerpala všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis) nie je v zmysle platnej právnej úpravy dôvodom na zastavenie konania a postúpenie veci správnomu orgánu podľa § 18 ods. 1 SSP, ale na odmietnutie žaloby ako neprípustnej podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP v spojení s § 7 písm. a/ SSP.

48. Z uvedených dôvodov vyhodnotil kasačný súd postup krajského súdu, keď podľa ust. § 98 ods. písm. d/ SSP žalobu o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného odmietol, za správny. Na záver kasačný súd poukazuje na zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“, t.j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým) teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Skutočnosť, že sa žalobkyňa domáhala právnej ochrany na súde, pričom žalobu podala po zákonom stanovenej lehote v zmysle § 144 ods. 2 zákona č. 312/2001 Z. z. v spojení s § 181 ods. 1 SSP a rozhodnutie žalovaného ako orgánu verejnej správy prvého stupňa nie je spôsobilým predmetom súdneho preskúmania, nezbavovalo žalobkyňu možnosti domáhať sa ochrany v správnom konaní, tzv. návrhom na obnovu konania v subjektívnej a objektívnej lehote stanovenej § 143 ods. 3 zákona č. 312/2001 Z. z.

5.

49. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobkyne vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné, a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

50. O náhrade trov kasačného konania najvyšší súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Žalobkyňa v kasačnom konaní úspech nemala a žalovanému náhrada trov kasačného konania zo zákona neprislúcha, preto žalobkyňi právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

51. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.